

Een in hetzelfde jaar ontstaan portret van den dichter C. Loots herinnert ons dan weer aan de beeltenissen, die bij de bespreking van zooveel groepen schier vergeten dreigden te worden. Op hoe huiselijke wijze de schilder zich soms bij het uitvoeren van zijn taak wist te behelpen, toont een verzoek andermaal aan Felix' commissarissen gericht, om „de beeldenzaal dezer Maatschappij voor eenige tyd ter leen te mogen hebben, of wel de vryheid te genieten om een Portret uit hetzelfde in het gebouw der Maatschappij te mogen naschilderen”⁹. Het laatste wordt toegestaan en aldus kan De Lelie zijn bestelling, die wellicht ten doel had de trekken van een gestorvene voor het nageslacht te bewaren, tot een goed einde gebracht hebben. Van de groep Salm is in de familie bij overlevering bekend, dat een kind, verwacht tijdens de vervaardiging van het stuk, na de geboorte er in geschilderd is en op de familiegroep in Willet is, door het doorschieten van den achtergrond, te zien, dat het achter de vrouw des huizes staande meisje oorspronkelijk evenmin deel uitmaakte van de groep. Minder op bestelling waarschijnlijk dan uit vriendschap, zal het portret van zijn kunstbroeder Wybrand Hendriks uit 1810 ontstaan zijn, dat dan ook van alle officieele allure gespeend is (Frans-Hals-museum, Haarlem). Het kunnen eveneens vriendschapsbanden geweest zijn, die hem de beeltenis van een anderen kunstenaar, Gabriël van Rooyen, deden schilderen, welke met diens nalatenschap in 1818 verkocht werd.

Sinds het instituut der openbare tentoonstellingen ook hier zich ingeburgerd had, trad De Lelie, met heel de kunst van zijn tijd, voor het forum der publieke belangstelling. Aldra worden besprekingen aan het ingezondene gewijd, die de contemporaine meeningen belichten, waarnaast de catalogi dier tentoonstellingen, waarvan de eerste van 1808 dateert, ons een zekere basis verschaffen voor dat deel der productie, hetwelk de eer eener expositie waardig gekeurd werd. Geheel vreemd was de practijk van het tentoonstellen onzen kunstenaar reeds voordien niet, waar Van der Willigen hem al in 1802 op den Parijschen Salon vertegenwoordigd vond met een Boerenbinnenhuis, dat „in een eenvoudig zwart lijstje (stond), terwijl de meeste hier anders ook met schitterende vergulde lijsten pronkten; doch goede wijn behoeft geen' krans”¹⁰. Wat de ingezonden portretten aangaat, hullen overigens de zitters zich in een anonymiteit, die bij de besprekingen met haast evenveel angstvalligheid gerespecteerd wordt, terwijl van de portretten-productie meer nog wel nimmer de tentoonstellingszaal bereikt zal hebben en, voor familiebezit bestemd en daarin gebleven, ook later, door vervreemding b.v., slechts bij uitzondering onze kennis van De Lelie als portrettist kon aanvullen en verbreedten. Van 1815 dateert een dichterportret, dat van Barend Kleyn (Rijks-Museum); een twee-